

FARSKÝ LIST

14. júl – 20. júl – 27. júl 2025, číslo 606

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

IZRAEL REPTÁ

"Je teda Pán medzi nami alebo nie?" (Ex 17,7).

Túto otázku si kladie izraelský ľud na púšti, tú istú otázku si kladie aj počas celej svojej dlhej histórie, a takisto rovnakú otázku si kladie každý človek, ktorý sa nachádza v pokušení a v skúške.

Izrael sa utáboril v Rafidim, je to posledná etapa pred príchodom na Sinaj, na vrch Zmluvy. Ocítá sa na pokraji zúfalstva, je vyčerpaný od hrozného smädu a nachádza sa uprostred skúšky, kde sa má vyjaviť pravá prirodzenosť ľudského srdca. Nanič sú im všetky zázraky, čo Boh pre nich vykonal na púšti; už vymazali z pamäti zázračné pôsobenie Boha pri prechode Červeným morom. Izrael nemá oči, aby videl svoju minulosť a zistil, odkiaľ a ako ho vyslobodil Boh. Jediné čo vidí - jeho deti a statok hynú od smädu na púšti. Chcú ukameňovať Mojžiša, lebo ho považovali za klamára a podvodníka.

Týmto textom nám chce Boh povedať, ako hlboko skazené ostalo srdce človeka po dedičnom hriechu. Pre neho je nemožné dôverovať Bohu.

Verí iba v to, čo vidí, čo je bezprostredné a je neschopný vytrpieť skúšku. Pre padnutého človeka má byť Boh akousi pestúňkou, ktorá mu má vyhovieť a poskytnúť mu všetko, čo si len srdce žiada. A keď by mal urobiť skok ku viere, má strach, uzavrie sa do seba a v hĺbke svojho srdca šomre. Preto Ježiš bude trpieť tri razy, ba i viac ráz počas celého života zakúsi pokušenie a skúšku, aby stvoril formu nového človeka, čo nešomre a nevzdoruje Bohu.

Tento človek viery, ktorý má Ducha darovaného Ježišom vo vzkriesení, je niečím tak mimoriadnym, tak nezvyčajným na tomto svete, že sám Ježiš povie: "Ale nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?" (Lk 18,8).

Ak sa človek búri a repce voči Bohu - je to to isté, ako je vyplutie Slova, ktoré mu dal Boh, aby ho urobil svojim synom. "Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi" (Jn 1,12).

Opačný je postoj u Márie z Nazareta, ktorá hoci mala všetky svetské dôvody, aby reptala a búrila sa, "zachovávala všetky slová vo svojom srdci" (Lk 2,51).

A preto človek viery, kresťan, je umelecký výtvor. Boh, ktorý je umelec, roky a roky usilovne pracuje na svojom diele, a keď už vymodeloval v tomto človeku dokonalý obraz svojho Syna, nechá ho vo svete, aby bol ukrižovaný.

Tento človek, ktorý zachraňuje svet, môže povedať so žalmistom: "Sťa by mi kosti drvili, keď odporcovia moji tupia ma, keď hovoria mi denne: "Kdeže je tvoj Boh?" (Ž 42,11). Číže je to človek, ktorý pozná na vlastnom tele pokušenie, skúšku, útlak. Ale nevypľúva Slovo, ktoré nosí vo svojom srdci a práve z tejto hĺbky prehlasuje: "Prečo si, duša moja, sklúčená a prečo vo mne búriš sa? Dúfaj v Boha, lebo zas ho velebiť budem, spásu tváre mojej, svojho Boha!" (Ž 42,12).

Ako je toto možné? Naozaj sa vyskytuje takáto skutočnosť? Nuž áno, je to možné a stáva sa to skutočnosťou v Ježišovi Kristovi, ktorý vchádza do vôle Otca a hovorí: "Nechcel si žertvu a obeť ďakovnú, lež uši si mi otvoril, celostnú žertvu si nežiadal, ni za hriech obetu, vtedy som riekol: "Hľa, ja prichádzam, teší ma plniť vôľu tvoju, Bože môj" (Ž 40,7-9).

V Ježišovi Kristovi to môže urobiť každý človek, ktorého On vykúpil. Pochopil to veľmi dobre apoštol Pavol, keď hovorí: "Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus" (Gal 2,20).

To znamená, že je to Ježiš, ktorý vzal na seba úplne Pavlovu prirodzenosť a vyvoláva v ňom poslušnosť k Otcovi.

Cirkev to môže dosvedčiť počas 2000ročných dejín príkladom svojich najlepších detí, ktorými sú svätí..., a taktiež so svätými dnešných dní, ktorých je oveľa viac, než sa nazdávame.

ZMLUVA (1)

"V tretí mesiac po odchode Izraelitov z Egypta, v ten istý deň prišli na Sinajskú púšť. Keď odtiahli z Rafidim, prišli na Sinajskú púšť a utáborili sa na púšti, a tam naproti vrchu táboril Izrael" (Ex 19,1-2).

Týmito slovami svätopisec začína rozprávanie o Zmluve, ktorú uzavrie Boh s izraelským ľudom. Čin, ktorý poznačí celé jeho dejiny a aj dejiny Cirkvi, lebo Ježiš, očakávaný Mesiáš, vychádza z tejto udalosti, dokoná novú a definitívnu zmluvu svojou krvou. Veľa pohľadov sa dá vyťažiť z tejto zmluvy Boha so svojim ľudom. Dnes sa obmedzíme konkrétne na jeden, pretože je nemožné vyčerpať tému.

Prvý výrazný aspekt je, že Izrael sa utáborí naproti vrchu. Vrch má veľmi hlboký význam v biblických citáciách, ktoré hovoria o sobitnej prítomnosti Boha. Veľké teofánie - Božie zjavenia, ktoré nachádzame v Písmach, sa vzťahujú na konkrétne vrchy.

Takže zjavenie viery, ktoré je vyjadrené v Písmach v obetovaní Izáka, sa uskutoční na vrchu v krajine Morja (Gn 22,1-14).

Takisto Reč na vrchu, ktorú môžeme definovať ako srdce a podstatu celého Božieho slova, je proklamovaná Ježišom na jednom z vrchov, ktoré obkolesujú Kafarnaum (Mt 5).

Rovnako vidíme, že Ježiš ohlási svoje poslanie zomrieť za ľudí, na vrchu Tábor uprostred premenenia (Lk 9,28-36).

A napokon vidíme, že Ježiš dokoná zmluvu medzi Bohom a ľuďmi na vrchu Kalvárie. Od Kalvárie, vrch už nebude jedine miestom prítomnosti Boha, ale taktiež miestom prítomnosti Cirkvi, a to sa nedá spochybníť, lebo Cirkev je mystické Telo Ježiša Krista. A preto sv. Augustín, keď komentuje žalm "Zdvíham svoje oči na vrchy, odkiaľ mi príde

pomoc", hovorí, že pozdvihnúť oči na vrchy znamená prilnúť k Cirkvi. Skutočne, Cirkev uschováva poklady Boha.

Ďalší, veľmi dôležitý pohľad je, že Izrael sa utáborí na Sinajskej púšti naproti vrchu. Púšť a vrch, smrť a život, človek a Boh zoči-voči.

Púšť upovedomí Izrael na jeho chúlitosť. Izrael urobí na púšti jednu podstatnú skúsenosť, a to, že si nemôže vystačiť sám so sebou, aby prežil, že je radikálne závislý na Inom. Proroci pripomenú skúsenosť Izraela na púšti ako slávnú epochu jeho dejín a budú hovoriť o púšti ako o čase mladíckych lások Izraela, najviac oduševnených, najvášnivejších a najvernejších.

A je to skutočne tak, pretože Izrael nemá naokolo iné národy a nemôže padnúť do pokušenia asimilovať bohov týchto iných národov. Inak je to, keď sa usadí v zaslúbenej zemi. V miere, v akej sa udomáčuje Izrael, sa postupne kazí a obzerá sa za bohmi iných národov a upadá do hriechu modlárstva. V tejto situácii Izrael zabúda na Zmluvu uzavretú s Bohom a v nebezpečenstve uzaviera zmluvy s kráľmi susedných národov. Boh už nie je ich obranom, ako to mnohokrát vyjadrujú žalmy. V tejto situácii, o ktorej hovorí sv. Pavol, je pr nás predobrazom, že to čím je Izrael, je aj človek.

Proroci budú pripomínať čas na púšti ako nádherné obdobie obrátenia a predpovedajú návrat na púšť, aby Izrael znova spoznal Boha, Boha, ktorý ho vyslobodil z Egypta, Boha, ktorý sa oňho staral tak, ako sa otec stará o svoje dieťa. Takto prorok Ozeáš pripomínajúc neveru Izraela, ako manželky Jahveho, vložil do úst Jahveho tieto krásne slová: "Preto ja ju vyvábim a zavediem ju na púšť, k srdcu prehovorím jej. Potom jej tam dám jej vinice a údolie Achor za bránu nádeje; tam poslúchne ako za dní mladosti svojej, ako keď vystupovala z Egypta. V ten deň - výrok to Pána - bude ma volať: "Manžel môj!", nebude ma viac volať: "Baal môj!" (Oz 2,16-18). V tomto vzácnom texte odpustenia a milosrdenstva Jahveho s Izraelom vidíme, že on nahrádza slovo Baal

slovom manžel - ženích a Baal sa vzťahuje na kanaánske modly prevzaté Izraelom. Teda vidíme, že púšť je miesto vyvolené Bohom na obnovu Zmluvy. A preto dnes žijeme vo svete, ale nie sme zo sveta, čiže neopierame sa o nič a o nikoho, žijeme v púšti, aby sme mohli uzavrieť Zmluvu s Bohom.

ZMLUVA (2)

Kniha Exodus nám rozpráva o hlbokéj skúsenosti, ktorú zažil izraelský ľud pri uzatváraní zmluvy s Bohom. Doslova sa hovorí v Ex 19,16: "Keď nastal tretí deň, začalo za rána hrmieť a blýskať sa. Hustý mrak zakrýval vrch a zvuk rohu silno zaznieval. I chvel sa strachom všetok ľud v tábore."

V tomto jazyku svätopisca vidíme, že sa Boh zjavuje svojmu ľudu v takej miere, ako ho môže konkrétny človek vnímať. Izrael sa má postupne vyvíjať, aby objavil Boha, blízkeho priateľa, s ktorým môže vojsť do intimity, s ktorým sa dá nadviazať vzťah lásky, aký uzavru ženích s nevestou. Majme na pamäti Veľpieseň, alebo proroka Ozeáša (2,16-18).

Napokon sa Boh zjavuje izraelskému ľudu v takej forme, v akej ho tento ľud na tomto stupni môže pochopiť, a to prostredníctvom prírodných javov: hromy, blesky nad vrchom atď.

Je zaujímavé všimnúť si, že tieto udalosti, ktoré nechávajú ľud pred Bohom ohromený, sa dejú, ako hovorí text, "keď nastal tretí deň za rána", ktoré nás premiestňujú k veľkej zmluve a zjaveniu sa Boha v Ježišovi Kristovi vo vzkriesení, lebo "na tretí deň za rána vstal z mŕtvych".

Boh uzatvára zmluvu s ľudom, aby mu ukázal, že je s ním. Nezjavuje sa mu preto, aby ho terorizoval, ani aby ho zatratil, ba práve naopak, aby ho zachránil; a toto, na čo mohol izraelský ľud nahliadnuť akoby cez závoj, sa sprítomňuje v celej nádhre a pre všetkých ľudí vo vzkriesení Ježiša Krista, čo môžeme definovať ako najvyššie zjavenie lásky Boha.

Naozaj v Ježišovi Kristovi, ukrižovanom a vzkriesenom boli sme všetci zhromaždení v

Otcovej láske; oslobodení z našich pút uvideli sme otvorené nebo a vydali sme sa na cestu v cirkvi, ktorá putuje do novej zaslúbenej zeme, ktorou je nebeské Kráľovstvo. Ježiš hovorí v Jn 12,32: "A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe." Byť vyzdvihnutý od zeme, znamená povýšenie Ježiša na kríži (Jn 12,33) a zároveň výstup do neba v deň svojho vzkriesenia (Jn 20,17). Tieto dve udalosti sú dva aspekty toho istého tajomstva.

Vidíme teda, ako na kríži a vo vzkriesení Boh definitívne spĺňa svoju zmluvu s človekom; zmluva, ktorá je univerzálna, lebo už sa neobmedzuje iba na jeden izraelský národ, ale na každého človeka, ktorému sa do uší a do srdca dostalo evanjelium ohlasované Cirkvou.

Iný dôležitý aspekt je, že pri zmluve na Sinaji boli blesky a hromy sprevádzané zvukom trúb, a toto rozozvučanie sa trúb, vysvetľujú cirkevní otcovia, že je to proklamácia Božieho slova, ktoré je mocné, aby zničilo modly tohto sveta, a tak zjavilo Božiu silu. Takisto v knihe Jozue 6,1-5 vidíme, ako Boh prikáže Izraelovi zatrúbiť sedem ráz, aby padli hradby Jericha, ktoré sú predobrazom modlárstva tohto sveta. Rozozvučanie trúb bolo interpretované Cirkvou ako ohlasovanie Božieho slova. Môžeme tiež povedať, že vo vzkriesení Ježiša Krista bolo opravdivé rozozvučanie sa trúb, lebo Ježiš Kristus - večné slovo Otca, zaznel a zaznieva až na kraj sveta. Ba ešte viac, bez vzkriesenia by každé slovo ohlasované Ježišom počas celého svojho života, a ktoré bolo zozbierané v evanjeliách, nemalo nijakú rezonanciu, nijakú hodnotu.

Práve na kríži a v zmŕtvychvstaní, je Ježišovo ohlasovanie hodnotené ako slovo večného života. Tento článok o Zmluve môžeme ukončiť slovami sv. Pavla: "Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi" (Hb 1,1-2).

	Čičava	Komárany	Memík
Po 14.7.	Svätý apoštol Akvila		
	18.00 + Ladislav, Emília (r.Stašková)		
Ut 15.7.	Svätý apoštolom rovný a veľký kňeža Vladimír		
St 16.7.	Svätý hieromučeník Aténogénés a jeho desiatí spoločníci		
Št 17.7.	Blažený hieromučeník Pavel, OSBM – prešovský biskup		
Pi 18.7.	Svätý hieromučeník Hyacint z Amastridy		Zdržanlivosť od mäsa
So 19.7.	Prepodobná matka Makrina, sestra Bazila Veľkého		
		17.30 nedeľňajšia – o.Miroslav Janočko	-
Ne 20.7.	Šiesta nedeľa po Päťdesiatnici Svätý a slávny prorok Eliáš		Zbierka na opravu chrámu
	10.30 o.Miroslav Janočko		-
Po 21.7.	Prepodobní otcovia Simeon, blázon pre Krista a Ján jeho spoluaskéta		
Ut 22.7.	Svätá myronosička a apoštolom rovná Mária Magdaléna		
St 23.7.	Svätí mučeníci Trofim, Teofil a spoločníci		
Št 24.7.	Svätí mučeníci Boris a Gleb		
Pi 25.7.	Zosnutie svätej Anny, matky presv. Bohorodičky		Zdržanlivosť od mäsa
		16.00 spoveď 18.00 liturgia	
So 26.7.	Svätý hieromučeník Hermolas a spoločníci		
	18.30 *za farnosť		17.00 *ZBP Anna
Ne 27.7.	Siedma nedeľa po Päťdesiatnici Odpustová slávnosť chrámu sv. Anny v Komáranoch Slávnostný kazateľ: o.Ján Slobodník, správca farnosti Porúbka		V Komáranoch: myrovanie a sprievod okolo chrámu s čítaním evanjelií
		9.30 Akatist požehnania rodín 10.30 Slávnostná odpustová sv. liturgia *ZBP Michal s rodinou (r.Čandíková)	

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete

Od 15.7.2025 do 25.7.2025 čerpám dovolenku. V nevyhnutných prípadoch (zaopatrenie, pohreb) zastupuje o. Miroslav Janočko – tel.:0911 811 176